

– Maksimum for det ikke-statslige tilskud, der kan udløse et statstilskud, forhøjes fra det nuværende 1,9 mio. kr. til 2,2 mio. kr. for det enkelte museum. Dette indebærer en højere statslig andel af tilskuddet til større museer.

Det indgår i lovens økonomiske grundlag, at den statslige bevilling til tilskudsformål vil blive forhøjet under hensyn til de ovennævnte forslag.

2. Der sker ved loven en tydeliggørelse af de tre museumskategoriens særlige egenskaber (kulturhistoriske museer, kunstmuseer og naturhistoriske museer). Det betones, at museerne skal samarbejde inden for de enkelte kategorier og mellem kategorierne.

Der etableres en hovedmuseumsfunktion for det naturhistoriske område, samt en mulighed for at beskytte usædvanlige naturhistoriske genstande i forbindelse med foretagelse af jordarbejder. Endelig bliver bestemmelsen om naturhistoriske fund af enestående karakter, såkaldt danekræ, præciseret således, at den er parallel med ordningen for danefæ.

3. Ved loven etableres en ordning, som tilskynder til en inddragelse af museerne i den fysiske planlægning og til, at konsekvenserne for kulturarven af et påtænkt anlægsarbejde belyses så tidligt som muligt.

Inddragelsen af museerne i den fysiske planlægning skal medvirke til, at museerne kan gøre opmærksom på tilfælde, hvor kulturarven er truet af planlagte projekter, og at f.eks. arealer, hvor der er kendte og væsentlige fortidsminder under jordoverfladen, i videst muligt omfang friholdes for anlægsaktiviteter, skovrejsning mv.

Tilsvarende vil inddragelsen af museerne i planlægningen af konkrete jordarbejder på landjorden skabe bedre mulighed for, at arbejderne tilrettelægges, så de ikke berører kulturarven. Dette kan fx ske i forbindelse med placering af byggefeltet eller ved friholdelse af afgrænsede arealer for dybdepløjning.

Det forventes, at et større hensyn til kulturarven i den fysiske planlægning og i tilrettelæggelsen af anlægs- og jordarbejder vil betyde, at behovet for arkæologiske udgravninger mindskes. Det er således en målsætning, at de samlede samfundsøkonomiske omkostninger til sikring af bevaringsværdier i jorden bliver mindsket.

4. Loven indeholder en omlægning af finansieringsprincipperne for den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed, således at det som udgangspunkt vil være den anlægsansvarlige -

f.eks. en bygherre, en lodsejer, eller en gårdejer - der skal finansiere gennemførelsen af en eventuelt nødvendig arkæologisk undersøgelse.

Formålet med omlægningen er, at der i tilknytning til såvel offentlige som private jordarbejder skal etableres et økonomisk incitament for den anlægsansvarlige til at inddrage museerne så tidligt som muligt i anlægsprocessen. En tidlig inddragelse vil også kunne medvirke til at mindske risikoen for standsning af arbejder på grund af fund af væsentlige bevaringsværdier.

Det er således forudsat i ordningen, at en offentlig eller privat anlægsansvarlig vil kunne indhente en udtalelse fra et museum om risikoen for at ødelægge væsentlige bevaringsværdier ved det pågældende jordarbejde.

Kulturministeriet vil fortsat finansiere arkæologiske undersøgelser i en række tilfælde, bl.a. når udgravninger er forårsaget af almindelig dyrkning af landbrugsafgrøder og almindelig skovdrift.

Den foreslåede finansieringsordning vil endvidere blive kombineret med en målrettet tilskudsordning, der kan tage hensyn til situationer, hvor udgiften til arkæologiske undersøgelser i forbindelse med anlægsarbejder må anses for uforholdsmæssig stor.

Omlægningen af finansieringsprincipperne vil således ikke medføre en mindske af det statslige økonomiske engagement i den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed.

5. Der oprettes en museumsstyrelse, der som udgangspunkt vil overtage alle museumsnævnets nuværende opgaver samt de opgaver, som Rigsantikvarens Arkæologiske Sekretariat løser i dag. Hertil kommer de registeropgaver, som løses af de to hovedmuseer, Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst samt evt. visse opgaver af administrativ karakter fra Kulturministeriets departement.

Baggrunden for at etablere en museumsstyrelse er bl.a. ønsket om at styrke fagligheden i betjeningen af ministeren og forvaltningen på området. Det er således forudsat at museumsstyrelsen vil medvirke til at fremme helhedstænkning og fleksibilitet samt styrke tværgående initiativer og udviklingsprojekter.

6. Efter drøftelser med Amdtsrådsforeningen foreslås det, at det fremover vil være amternes opgave at drive museumsrådene, der har til opgave at samordne og fremme museumsarbejdet i det pågældende amt.